Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Język SCS i gramatyka historyczna języka rosyjskiego (Konwersatorium), PG_00165614						
Kierunek studiów	Filologia rosyjska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2025 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów			
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji	na uczelni			
Rok studiów	2		Język wykładowy	polski			
Semestr studiów	3		Liczba punktów ECTS	2.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia	zaliczenie			
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Rusycystyki i Studiów Wschodnich -> Zakład Języka Rosyjskiego i Przekładoznawstwa						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr hab. Tatiana Kananowicz					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	18.0	50

Cel przedmiotu	
	Zapoznać studentów z systemem języka staro-cerkiewno-słowiańskiego (fonetyka, morfologia), z miejscem języka SCS w kulturze ogólnosłowiańskiej i rosyjskiej i wpływem na język rosyjski; przedstawić najważniejsze okresy rozwoju języka rosyjskiego, zapoznać ze zmianami historyczno-językowymi, które zaszły w poszczególnych podsystemach języka rosyjskiego w trakcie jego rozwoju.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[FROSL3_U04] Potrafi rozpoznawać różne rodzaje tekstów, a także przeprowadzać ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem metod językoznawczych, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.	Potrafi czytać proste zdania i fragmenty tekstów w języku staro-cerkiewno-słowiańskim, opisywać i analizować występujące w nich wyrazy pod względem fonetycznym i morfologicznym, wypowiadać się na temat losu określonych zjawisk fonetycznych i kategorii gramatycznych w języku rosyjskim	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[FROSL3_W07] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu kompleksową naturę języka rosyjskiego, jego złożoność i historyczną zmienność; ma wiedzę o mechanizmach rządzących użyciem języka.	Rozumie czynniki wpływające na zmienność języka, orientuje się w procesach zachodzących na różnych poziomach języka, które doprowadziły do współczesnej postaci języka rosyjskiego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[FROSL3_W03] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu aparat pojęciowo-terminologiczny stosowany w językoznawstwie, w szczególności mający zastosowanie w badaniach nad językiem rosyjskim.	Zna terminologię z zakresu językoznawstwa historyczno-porównawczego, w tym konkretnie powiązaną z językiem staro-cerkiewno-słowiańskim i gramatyką historyczną języka rosyjskiego	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[FROSL3_W01] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie językoznawstwa w systemie nauk humanistycznych, jego specyfikę przedmiotową i metodologiczną, jak również jego powiązania z wybranymi dyscyplinami naukowymi z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych.	Rozumie miejsce i rolę językoznawstwa historyczno-porównawczego w systemie nauk o języku oraz jego powiązania z językoznawstwem ogólnym, historią, paleografią i innymi dyscyplinami humanistycznymi	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna

Treści przedmiotu

Gramatyka historyczna języka rosyjskiego jako nauka. Okresy rozwoju języka rosyjskiego. Język SCS i jego wpływ na rozwój języka rosyjskiego.
Początki kultury językowej Słowian wschodnich: rozpad prasłowiańskiej wspólnoty językowej i wyłonienie się trzech zespołów języków słowiańskich. Misja Cyryla i Metodego. Głagolica i cyrylica. Ważniejsze zabytki piśmiennictwa języka SCS i staroruskiego. Zewnętrzna strona tekstów materiał, zdobnictwo, rodzaje pisma; pojawienie się druku i pierwsze teksty drukowane; reformy [orto]grafii. Główne prawa rozwojowe języka prasłowiańskiego. Pochodzenie i rozwój starosłowiańskich samogłosek: jusy. Ich los we wschodniosłowiańskim systemie wokalicznym. Pochodzenie i rozwój starosłowiańskich samogłosek: jery. Ich los we wschodniosłowiańskim systemie wokalicznym. Prawo sylaby otwartej i rozwój grup typu *tort, *tolt, *tert, *telt. Prawo synharmonii sylabowej i 1, 2 i 3 palatalizacja spółgłosek tylnojęzykowych. Uproszczenie grup spółgłoskowych. Zmiany spółgłosek wywołane sąsiedztwem j. Rzeczowniki w SCS i języku staroruskim. Los deklinacji. Zaimki w SCS i języku staroruskim. Rozwój zaimków wskazujących. Przymiotniki w SCS i języku staroruskim. Formy krótkie i pełne. Liczebnik w SCS i języku staroruskim. System czasowy w SCS i języku staroruskim: aoryst, imperfectum, perfectum, pluquamperfectum. Formy czasu przyszłego.Tryb rozkazujący.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Warunkiem przystąpienia do przedmiotu jest zaliczenie wstępu do językoznawstwa w semestrze 1 i zdanie egzaminu z gramatyki opisowej języka rosyjskiego w semestrze 2.

Znajomość języka rosyjskiego na poziomie pozwalającym uzyskać założone efekty kształcenia, podstaw językoznawstwa i gramatyki opisowej języka rosyjskiego, chyba że w szczególnych przypadkach prowadzący postanowi inaczej.

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
kolokwium	51.0%	50.0%
zaliczeniowa praca pisemna	51.0%	50.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur

Bartula Cz., Podstawowe wiadomości z gramatyki staro-cerkiewno-słowiańskiej na tle porównawczym, Warszawa 1997.

Galster I., Zarys gramatyki historycznej języka rosyjskiego, Warszawa 1998.

Moszyński L., Wstęp do filologii słowiańskiej, Warszawa 1984.

	Uzupełniająca lista lektur	Bartoszewicz A., Gorszkowa K., Chaburgajew G., Zarys gramatyki historycznej języka rosyjskiego, Warszawa 1982. Gorškova O.V., Hmelevskaâ T.A., Sbornik upražnenij po staroslavânskomu âzyku. Moskva 1985. Haburgaev G.A., Stanovlenie russkogo âzyka. Posobie po istoričeskoj grammatike, Moskva 1980. Haburgaev G.A. Staroslavânskij âzyk, Moskva 1986. Istrin V.A., 1100 let slavânskoj azbuki, Moskva 1988
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Opisz przebieg misji Cyryla i Metodego. Przytocz prasłowiańską formę rzeczowników: słoma, proch	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.